

Базовський Володимир

студент гр. ФМСм-11,

Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Гуцул І.А.

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЕЗЕННЯ ГРОМАДЯНАМИ АВТОМОБІЛЬНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ЗА МЕЖІ МИТНОЇ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ДЛЯ ВІЛЬНОГО ОБІГУ

Зважаючи на надзвичайно об'ємний та громіздкий масив нормативно-правових актів, які регламентують порядок здійснення посадовими особами Держмитслужби України митних формальностей щодо автомобільних транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон України, питання удосконалення адміністративно-правової технології здійснення митних формальностей щодо таких автомобільних транспортних засобів до теперішнього часу залишаються актуальними.

Однак, підвищені ризики недостовірного декларування автомобільних транспортних засобів, що переміщують через митний кордон України товари або переміщуються через митний кордон України як товар, а також неналежне або неякісне виконання посадовими особами Держмитслужби України митних формальностей щодо таких автомобільних транспортних засобів, є підґрунтям суттєвих втрат доходної частини Державного бюджету України.

Особливості проведення процедур митного контролю та митного оформлення автомобільних транспортних засобів, які вивозяться громадянами за межі митної території України для вільного обігу, встановлено Правилами митного контролю та митного оформлення транспортних засобів, що переміщуються громадянами через митний кордон України [1]. Так, відповідно до Правил митного контролю та митного оформлення транспортних засобів, що переміщуються громадянами через митний кордон України, у разі вивезення такого товару за межі митної території України його власник або уповноважена особа мають подати посадовій особі Держмитслужби України митну декларацію, заповнену в установленому порядку, і такі документи та їх ксерокопії:

- документи, що засвідчують право власності на автомобільний транспортний засіб або користування ним (у тому числі з правом розпорядження);

- реєстраційні (технічні) документи на автомобільний транспортний засіб (якщо автомобільний транспортний засіб перебував на обліку в реєстраційному органі України, – з відмітками про зняття його з обліку);

- паспортні та інші документи, що дають право на перетин державного кордону;
- документ про постійне (тимчасове) проживання в Україні або за кордоном;
- довідку про ідентифікаційний номер громадянина (за наявності).

Автомобільний транспортний засіб, який вивозиться за межі митної території України для вільного обігу, повинен бути знятий з обліку у сервісному центрі МВС України, якого відповідно до законодавства України уповноважено здійснювати державну реєстрацію, та зняття з обліку автомобільного транспортного засобу, і мати реєстраційні документи з відміткою про зняття його з обліку, номерні знаки для разових поїздок і розпізнавальний знак держави, які відповідають чинним стандартам України та вимогам міжнародної Конвенції про дорожній рух.

Зняття з обліку автомобільних транспортних засобів здійснюється відповідно до вимог Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причіпів, напівпричіпів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів, а також Інструкції про порядок здійснення підрозділами Державтоінспекції МВС державної реєстрації, перереєстрації та обліку транспортних засобів, оформлення і видачі реєстраційних документів, номерних знаків на них [1].

Вивезення громадянином за межі митної території України знятого з обліку автомобільного транспортного засобу здійснюється на підставі митної декларації після проведення його митного оформлення у будь-якому органі митного спрямування Держмитслужби України [2].

Слід звернути увагу на те, що є випадки, коли автомобільні транспортні засоби, які вивозяться громадянином за межі митної території України для вільного обігу, можуть належати до культурних цінностей як предмети, пов'язані з історичними подіями, розвитком суспільства та держави, історії, науки і культури. У такому разі підставою для пропуску за межі митної території України такого автомобільного транспортного засобу є свідоцтво на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей, без якого вивезення такого автомобільного транспортного засобу забороняється [1].

Право на проведення експертизи надається установам, державним закладам культури, іншим організаціям наказом Міністерства культури України. Зокрема, відповідно до Переліку державних установ, закладів культури, інших організацій, яким надається право проведення державної експертизи культурних

цінностей, право на проведення державної експертизи автомобільних транспортних засобів надано (за згодою) Державному політехнічному музею при Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут» та Національному військово-історичному музею України [3].

За результатами здійсненої експертизи автомобільного транспортного засобу посадова особа Міністерства культури України або мистецтвознавець видає експертний висновок щодо можливості вивезення його за межі митної території України.

Слід зазначити, що відповідно до положень ст. 327 МК України, у разі потреби експерти можуть залучатися для участі у здійсненні митного контролю як керівником органу митного спрямування Держмитслужби України або його заступником (за погодженням з керівником підприємства, установи, організації, де працює спеціаліст чи експерт), так і декларантом (власником товару та/або транспортного засобу) за власним бажанням [2].

Таким чином, якщо у декларанта є підстави вважати, що його автомобільний транспортний засіб може бути культурною цінністю, з метою прискорення виконання митних формальностей він може отримати й надати посадовій особі Держмитслужби України, яка здійснюватиме митний контроль і митне оформлення такого автомобільного транспортного засобу, відповідний висновок експерта-мистецтвознавця [4].

Література

1. Про затвердження Інструкції про порядок здійснення підрозділами Державтоінспекції МВС державної реєстрації, перереєстрації та обліку транспортних засобів, оформлення і видачі реєстраційних документів, номерних знаків на них: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 11.08.2010 р. № 379. *Офіційний вісник України*. 2011. № 8. Ст. 394.

2. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. *Офіційний вісник України*. 2012. № 32. Ст.1175.

3. Про затвердження Переліку державних установ, закладів культури, інших організацій, яким надається право проведення державної експертизи культурних цінностей: наказ Міністерства культури України від 11.09.2014 р. № 744. *Офіційний вісник України*. 2014. № 81. Ст. 2305.

4. Щіпанська Г., Іваніна Н. Вивезення транспортних засобів за межі митної території України для вільного обігу. *Вісник. Право знати все про податки і збори*. 2015. № 32. С. 30–31.